

Valimisituatsioon

Valimisliidu "Minu kodu on Eestimaa!"

VALIMISPLATVORI

1. MILLISENA NÄEME TULEVUKU-EESTIT?

Näeme Eestit õitsva demokraatliku riigina, kus elu alusteks on VABADUS, ÕIGLUS ja KOOSTÖÖ.

Tee sellele kulgeb ÕIGUSRIIGI rajamise, KODANIKEÜHISKONNA loomise ja STSIAALSELT ORIENTEERITUD LAJANDUSE kaudu.

Nende keeruliste ülesannete lahendamine on võimalik üksnes kõigi Eesti elanike ühisjõul, olenemata nende rahvuslikus kuuluvusest ja sotsiaalsest seisundist. Ühendavateks algeteks peavad olema TERVE HÕISTUS ja KONSTRUKTIIVNE KOOSTÖÖ.

2. Meie pikemaajalised prioriteedid.

ÕIGUSRIIK on selline riik, mis on loodud ja funktsioneerib selgelt väljendatud ühiskondliku kokkuleppe alusel, nagu on formuleeritud põhiseaduses ja fikseeritud parlamentlike esindusmehhanismide abil.

Õigusriigi rajamiseks peame vajalikuks saavutada:

- võimu tegelik lahknemine seadusandlikuks, täitev- ja kohtuvõimuks;
- võimu detsentraliseerimine, s.t. kohalike omavalitsusorganite volituste maksimaalne laiendamine ning nende tegevusele kindla finantsaluse loomine;
- kõrgemate juhtimisorganite range vastutus allpool olevate organite tegevuse ning nende poolt Eesti Vabariigi seaduste ja rahvusvahelise õiguse normide järgimise eest, võimaluse välistamine seaduste tõlgendamiseks kellegi teise poolt peale seaduseandja, bürokratliku riigiparaadi omavoli välistamine;

- kohtute, uurimis- ja juurdlusorganite ning prokuratuuri täielik poliitiline sõltumatus võimalolevatest poliitilistest rühmitistest, täitevvõimu- ja juurdlusorganite ning prokuratuuri range kohtulik vastutus seaduste ning õiguskaitsenormide ja -eetika rikkumise eest;

- Eesti Vabariigi seaduste ja nende allaktide täielik vastavus rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud normidele; lahkelide ilmumise korral selle vastavuse suhtes autoriteetse rahvusvahelise ekspertiisi ja rahvusvahelise kohtu kasutamine.

KODANIKEÜHISKOND on selline ühiskond, milles isiku õigused ja huvid seisavad kõrgemal igasugustest grupiõigustest ja -huvidest. See tähendab, et üksnes siis, kui on kaitsitud iga üksiku inimese huvid ja neid järgitakse, võib rääkida kogu ühiskonna kaitstusest.

Kodanikeühiskonna loomine Eestis nõuab seadusandlikul tasandil järgmiste tingimuste kinnistamist:

- ühelgi ühiskonna grupil ega kihil pole õigust prioriteedile suhtes riigi ja seadustega;
- igal inimesel peab olema võrdne õigus osaleda majanduselus ja ühiskondlikus tegevuses;
- riigivõimu- ja -valitsemisorganite tegus funktsioneerimine tagatakse selles ühiskonna kõigi gruppide ja kihtide võimalikult laialdasema esindatusega;
- kollektiivse vastutuse põhimõtte otsese või kaudse rakendamise lubamatus;
- ühiskondlike organisatsioonide ja ühenduste, esmajoones ametiühingute laialdane osalemine riigi ja majanduselu kõige olulisemate probleemide lahendamises.

SOTSIAALSELT ORIENTNEERITUD MAJANDUS on selline majandus, mis võimaldab luua talutava elatustaseme mitte üksnes elanik-

konna majanduslikult aktiivsetele kihtidele, (ettevõtjatele, palgatöötajatele), vaid ka nendele inimestele, kes ei ole objektiivseil põhjusil suutelised ~~end~~ ja oma perekonda üleval pidama (pensionärid, paljulapselised pered, töötud, invaliidid). Majandus peab olema kindlasti turumajandus, kuid sama kindlasti tuleb seda reguleerida, lähtudes sotsiaalprobleemide lahendamise vajadusest.

Sellest lähtudes arvame, et praegu ja järgneva 10 - 15 aasta jooksul on vajalik:

- nende majandusharude riiklik toetamine, mis vähendavad tööpuudust ja suurendavad elanike tööalast aktiivsust. Siinkohal on eelkõige mõeldud kesk- ja väikeettevõtluse kui majanduse põhilüli arendamist, kus praegu luuakse töökohti;
- majanduse selliste võtmeharude, nagu energeetika (kaasa arvatud põlevkivikaevandamine), ühissõidukid ja side riiklik või munitsipaaljuhtimine, kasutades mitmesuguseid omandivorme;
- põllumajanduse kui Eesti majanduse ühe mitte üksnes traditsiooniliselt juhtiva, ^{vaid ka} ~~ning~~ eesti rahva elulaadi kujundava haru riiklik protektsioon ja kaitsmine;
- riigi osalemine munitsipaal^l (sotsiaalse) elamispinna süsteemi loomises;
- ressursi- ja energiasäästu riiklike ja munitsipaalprogrammide koostamine ja elluviimine ning keskkonnakaitse programmide rakendamine, sealhulgas majanduslike ergutusmeetmete kaudu, mis õhutavad kasutama majanduslikult ja energeetiliselt tõhusadⁱ tehnoloogiaid ning tootmist;
- riigi maksimaalselt võimalik osalemine hariduse, teaduse ja kultuuri kui selliste eluvalde finantseerimises, mis tagavad ühiskonna vaimse ja intellektuaalse potentsiaali säilimise ja rohkenemise.

3. Mida hakkame Riigikogus taotlema?

Sotsiaalvaldkonnas:

- pensioniseaduse täielikku rakendamist ning vanaduspensionimäära viimist vähemalt 30 %-ni keskmisest palgast, kuid mitte alla miinimumpalga;
- eelarveväliste pensionifondide ja isiklike pensioniarvete loomist ning nende riiklikku tagamist;
- võimaluste välisõstamist riiklike ettevõtete ja organisatsioonide maksuvõlgade tekkimiseks sotsiaalfondi ja ravigi kindlustusse;
- Eesti lülitamist kahepoolsete rahvusvaheliste lepete abil pensionide vastastikuse maksmise süsteemi tööstaažilt, mis on kogutud töötamise ajal teistes riikides;
- ühiskondlike heategevusfondide loomist ning neile riiklike ja kohalike maksusoodustuste andmist;
- tegusa ühiskonda adapteerimise süsteemi loomist invaliididele, sealhulgas Tšernobõli ja muudes katastroofides kannatanutele, kaasa arvatud spetsialiseeritud erioppeasutused ning invaliidide töökojad või tsehhid; ühiskondlike hoonete ja ühissõidukite rekonstrueerimist. nii, et invaliidid neid kasutada saaksid;
- ravi- ja profülaktikaasutuste finantseerimise parandamist ning nende võrgu arendamist, kaasa arvatud erakabinetid, -polikliinikud ja -haiglad, milles ravimist tasustatakse täielikult või osaliselt haigekassade kaudu; suurte spetsialiseeritud riigihaiglate arendamist;
- üksikpensionäride ja I grupi invaliidide vabastamist korteriüürist ja kommuunalmaksetest, lähtudes elamispinna nor-

mist ühe inimese kohta, ning kõigile pensionäridele linna ühisõidukeis tasuta sõidu õiguse andmist;

- riiklike ja eelarveväliste toetuste süsteemi loomist paljulapselistele ja mittetäielikele perekondadele, mille puhul toetuste suurus vastaks laste kasvatamise ja koolitamise kuludele;

- uute töökohtade ja avalike tööde riikliku süsteemi loomist tööpuuduse vähendamiseks;

- mitte üksnes riikliku, vaid ka kohalike töötute abirahade süsteemi loomist;

- munitsipaal- ja eraelamuehituse riiklikku toetamist;

- erastamissüsteemi põhjalikku muutmist selle arvestusega, et riigi omand on loodud kogu elanikkonna tööga ja kuulub seetõttu temale proportsionaalselt iga inimese tööpanusega;

- vältimist, et seadusevastaselt võõrandatud vara omanike suhtes õigluse taastamine tooks kaasa uut ebaõiglust mitte milleski süüdi olevate uute omanike, rentnike ja üürnike suhtes;

- maksukoorma vähendamist ning eraisikutetulude maksuvaiba osa suurendamist - see ei tohi olla väiksem ostukorvi ja eluasemele tehtavate kulutuste maksusest.

Majanduse valdkonnas:

- äri- ja tootmisalase aktiivsuse toetamist ning ergutamist, mis toob kaasa uute töökohtade loomise;

- nende tootmisharude ja ettevõtete määratlemist, mida mingis vormis riiklikul või munitsipaaltasandil juhitakse, energeetika, ühisveonduse ja side riikliku juhtimise tingimatut säilitamist, kasutades mitmesuguseid omandivorme;

- litsenseerimisnõudmiste liberaliseerimist. Litsenseerida tuleb üksnes neid tegevusvaldkondi, milles vastamatus teatud kvalifikatsiooninõudmistele võib ka põhjustada inimeste elu ja

tervist ning keskkonna seisundit. Kõik ülejäänud ettevõtliisliigid tuleb allutada riiklikale järelvalveorganitele;

- investeeringuteks kasutatavate vahendite täielikku maksudest vabastamist, kaasa arvatud need, mida teevad eraisikud;

- kasuni selle osa vabastamist maksudest, mida kasutatakse heategevuseks, kultuuri, hariduse ja sotsiaalse hoolduse spordireerimiseks, kuna need vahendid kompenseerivad vastavate riiklike eraldiste nappust;

- summaarse maksukoorma vähendamist kõigi eelarveliste ja eelarveväliste maksude järgi kuni 35 %-ni tuludest;

- põllumajandustootmise riiklikku krediteerimist või doteerimist;

- väikeettevõtlike riiklikku eeliskrediteerimist;

- kohalikele omavalitsustele kindla maksuansi loomist ja seaduste täiustamist, mis reguleerivad maksude jagunemist riigieelarve ja kohalike eelarvete vahel eesmärgil jaotada need ümber kohalike eelarvete kasuks;

- Kirde-Eesti kui peamiselt tööstus- ja kultuuripiirkonna ning Lõuna-Eesti kui peamiselt põllumajandus- ja kultuuripiirkonna majandusliku taassünni riiklike programmide väljatöötamist ja elluviimist;

- rangete monopolidevastaste ning vaba ja ausat konkurentsi kujundavate seadusaktide loomist;

- tarbijakaitsealaste seadusaktide ja kaitseorganite süsteemi kujundamist;

- seadusaktide süsteemi kujundamist, mis tagab majanduse loodust ja energiaressursse säästva arengu;

- sellise tollipoliitika loomist ja elluviimist, mis aitab suurendada Eesti välismaajanduslikku aktiivsust.

Kultuuri valdkonnas:

- nii eesti kui Eesti territooriumil elavate rahvusvähe-

muste kultuuri- ja õppeasutuste finantseerimist riigieelarvest;

- nii vene- kui muukeelse kesk- ja kõrghariduse täisväärtusliku võrgu loomist, mida finantseeritakse üldprogrammi alusel riigieelarvast olenemata õppekeelest, rahvuslike õppeainete osas aga ühiskondlikest fondidest;

- nende teadusasutuste finantseerimist, mille uuringutase vastab maailmatasandile;

- noorte andekate teadlaste, kunstnike, muusikute, kirjanike ja teiste loovisikute riiklikku toetamist olenemata rahvusest;

- nii eesti kui teiste Eestis elavate etniliste gruppide kultuuriobjektide otsesest riiklikku finantseerimist;

- rahvuslike kultuuride proportsionaalset finantseerimist riigieelarvest ja kohalikest eelarvetest vastavalt Eesti elavate eri rahvusgruppide arvukusele.

Õiguskorra ja elanike turvalisuse tagamise valdkonnas:

- politseiformeeringute tugevdamist võitluseks kuritegevusega ning riigiväliste relvaformeeringute likvideerimist;

- piirikaitse tugevdamist;

- Eesti aktiivset osalemist rahvusvahelistes kuritegevuse vastu võitlemise organisatsioonides.

Välispoliitika valdkonnas:

See blokk arvab, et riigi välispoliitika prioriteedid tuleb määratleda eeskätt tema majanduslikest huvidest lähtudes. Seda silmas pidades on käesoleval ajal esmatähtis SUHETE NORMALISEERIMINE VEVENAAGA. Ühelt poolt aitab see kaasa demokraatlike jõudude tugevnemisele Venemaal, mis suurendab Eesti julgeolekut. Teiselt poolt on täieulatuslik minek Vene turule ning täisväärtuslik konkurents naaberriikidega transiitkaubanduses Ida - Lääs - Ida Eesti majanduse arenguks

eluliselt vajalik.

Nende probleemide lahendamine avab tee Eesti ja Venemaa vahel alla kirjutatud vabakaubanduslepingu elluviimiseks, ning soodustab transiitveoste lepete^{le} ja muudele dokumentidele alla kirjutamist, mis loovad vastastikku kasulikele majandussidemetele õigusliku aluse. Sellega avaneb tee suurte ühiste majandus- ja ökoloogiaalaste projektide elluviimiseks, millest on huvitatud mõlemad riigid.

Ühena esmajärgulistest meetmetest näeme ka viisarežiimi täiustamist kergendamaks äri- ja humanitaarsidemete pidamist ning laiendamaks SRÜ riikidele viisatingimusi analoogiliselt nendega, mis kehtivad Lääne-Euroopa kodanikele.

Suhetes muude riikidega ei ole Eestil selliseid teravaid probleeme, mistõttu puuduvad ka takistused vastastikku kasulikuks koostööks. Erilist tähelepanu tuleb pöörata suhetele riikidega, mis pakuvad huvi investeringute, toorme, materjalide ja tehnoloogiate allikatena, kaupade eksportijate ja importijatena, ning nendega, kes võivad arendada Eesti kaubavedusid.
du transiitkaubandust

On vaja püüda laiendada riikide ringi, kellega Eestil on viisavaba režiim, lihtsustada viisadesüsteemi suhtlemises teiste riikidega. Eesti integreerumise kiirendamisele maailma ja Euroopa ühendustesse aitab kaasa nende alustajavate rahvusvaheliste konventsioonide, lepingute ja deklaratsioonide ratifitseerimine, millega Eesti Vabariik pole veel ühinenud.

Erilised huvid seovad Eestit Läänemere-maadega. Eeskätt seisnevad need Balti piirkonna säilitamises elamiskõlblikuna, arvestades selle ala riikide tohutut inim- ja tööstuspotentsiaali.

Välispoliitika määravaks põhimõtteks peab saama see, et mitte mingi ühesuunaline orienteeritus ei suuda tagada riigi julgeolekut.

Ühiskondlik leppimus ja ühiskonna stabiliseerimine.

Meie blokk arvab, et praegu on peamine takistus ühiskonna stabiliseerimisele riigi mittepõliselanike (saabunud Eestisse pärast 1940. aasta 16. juunit) probleemi lahendamatus. Arvame, et Eesti riigi majanduslikud ja poliitilised huvid nõuavad kõigi oma saatuse Eestiga sidunud inimeste täielikku integreerimist riigi ühiskondlikku, poliitilisse ja majanduslikku süsteemi. Meile näib otstarbekas tunnistada nende inimeste õigust kodakondsuse saamisele ilma naturaliseerimise nõudmisteta, kes on sündinud Eestis ja elavad siin vastava seaduse vastuvõtmise hetkel. Arvestades reaalselt kujunenud olukorda peame vajalikuks ka kodakondsuse saamiseks tarviliku keelenõude liberaliseerimist tsiviilisikute suhtes, kes on asunud Eestisse enne riikliku iseseisvuse taastamist, samuti keelenõudmiste diferentseerimist naturaliseerumise korras kodakondsuse taotlejatele vanuse ja tervisliku seisundi alusel. Subjektiivne keeleksam tuleb asendada objektiivse testeeringuga. Kõik see aitab kaasa ühiskonna integreerumisele ning tugvdab motivatsiooni eesti keele omandamiseks. Ühiskonna kujunemise praegusel etapil on vaja riiklikku programmi ja toetust eesti keele õpetamiseks, mille elluviimises osaleksid kõrvuti riiklikega ka mitteriiklikud struktuurid, fõrsseeritud meetmeid eesti keele õpetamise parandamiseks kõigis õppeasutasis, milles eesti keel ei ole põhiõppekeel.

Tunnustades eesti keelt riigikeelena ja selle prioriteetset seisundit ametlikes riigisisestes suhetes, peame lubamatuks vene ja teiste keelte kasutamise kunstlikku piiramist väljaspool neid suhteid, mis takistavat Eesti majanduse, kultuuri ja hariduse arengut ning mõjutavat tema mainet maailmas.

Elmine valimiskampaania kulges "platsipuhastamise" loo-
sungi all. Aeg on näidanud, et "pl⁴ts" tuleb tõepoolest puhas-
tada dilettantidest ning kaasata sinna professionaale. Valimis-
tele vastu minnes deklareerime, et oleme juba praegu valmis
esitama rea programme ja vastavaid seaduseelnõusid, mis vôi-
maldavad lahendada meie elu olulisi probleeme.

1. Kodakondsusetuse probleemi lahendamise programm.
2. Eestis rahvuslike kultuuride arendamise programm.
3. Sotsiaalse munitsipaalalamispinna loomise programm.
4. Kirde-Eesti majandusliku taassünni programm.
5. Eesti transiidivõimaluste laiendamise programm.

Nende programmide elluviimine aitab kaasa riigi stabiils-
seerimisele, ühiskonna integreerimisele ja rahva heaolu tõu-
sule.

Valimisliit

"Meie kodu on Eestis!"